

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Stavby a zařízení pro myslivost - objekty v oborách

Bakalářská práce

Autor: Pavel Vodehnal

Vedoucí práce: prof. Ing. Jaroslav Červený, CSc.

2022

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pavel Vodehnal

Lesnictví

Provoz a řízení myslivosti

Název práce

Stavby a zařízení pro myslivost – objekty v oborách

Název anglicky

Constructions and equipment for game management – installations in game enclosures

Cíle práce

Cílem práce je vyhodnocení a srovnání jednotlivých typů krmných a loveckých zařízení používaných v oborách ČR. Dále pak navržení účelných inovativních úprav mysliveckých zařízení v různých prostředí obor.

Metodika

Literární přehled sledované problematiky. Popis sledovaného území. Popis zvolené metodiky získávání dat. Interpretace získaných výsledků ve vztahu k prostředí sledované oblasti. Vyhodnocení dosažených výsledků vhodnými statistickými metodami. Diskuze a srovnání dosažených výsledků s doposud zjištěnými literárními údaji. Zobecnění dosažených výsledků.

Harmonogram

1. Literární přehled do 31.12.2020
2. Popis sledovaného území a sestavení metodického postupu do 15.2.2021.
3. Získávání a vyhodnocení dat do 1.3.2021
4. Prvotní rukopis práce do 31.3.2021
5. Předložení finální verze práce do 15.4.2021

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – FLD

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Červený, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra myslivosti a lesnické zoologie

Elektronicky schváleno dne 15. 9. 2020

doc. Ing. Vlastimil Hart, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2020

prof. Ing. Róbert Marušák, PhD.

Děkan

V Praze dne 13. 12. 2021

Doporučený rozsah práce

30- 50 stran

Klíčová slova

obory, krmná zařízení, lovecká zařízení

Doporučené zdroje informací

Andreska J., Andresková E., 1993: Tisíc let myslivosti. Tina, Vimperk, 443 str.

Kokeš O., 1974: Myslivecká zařízení v honitbách. SZN, Praha,

Kolektiv autorů, 2020: Penzum. Myslivost pro teorii a praxi. Drucvo, spol. s. r. o., 720 str.

Schmid A., 2015: Posedy, Grada, 128 str.

Wandel G., 2007: Myslivecká zařízení v honitbách svépomocí. Grada, 296 str.

Wolf R., Chroust M., Kokeš O., 1976: Naše obory, SZN, Praha, 249 str.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma "**Stavby a zařízení pro myslivost - objekty v oborách**" vypracoval samostatně pod vedením prof. Ing. Jaroslava Červeného, CSc. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědom, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.

V..... dne.....

Podpis autora

Poděkování

Děkuji panu prof. Ing. Jaroslavu Červenému, CSc. za vedení a poskytnutí cenných rad při vypracování mé bakalářské práce. A dále bych rád poděkoval všem, kteří mi umožnili moji práci zpracovat.

Abstrakt

Tato práce se věnuje popisu různých typů staveb a zařízení pro myslivost používaných v oborách. V rešeršní části je zpracován náhled do historie obornictví v českých zemích. Dále také legislativa této problematiky. Následovně jsou zpracovány popisy různých mysliveckých staveb a zařízení využívaných pro chov zvěře v oborách. Vlastní práce se věnuje popisu podmínek v oboře Slavice (okr. Chrudim). Zpracovává výsledky terénního šetření v této oboře, jehož cílem bylo zjištění počtu, druhů a stavu jednotlivých mysliveckých zařízení a staveb v této oboře. Výsledky byly zpracovány v podobě mapy a tabulek.

Klíčová slova: obory, krmná zařízení, lovecká zařízení

Abstract

This work deals with the description of different types of buildings and equipment for hunting used in the fields. The research part provides an insight into the history of trade in the Czech lands. Furthermore, the legislation on this issue. The following are descriptions of various hunting structures and equipment used for game breeding in the fields. The thesis deals with the description of conditions in the Slavice game reserve (Chrudim district). It processes the results of a field survey in this field, the aim of which was to determine the number, types and condition of individual hunting facilities and buildings in this field. The results were processed in the form of maps and tables.

Keywords: fields, feeding facilities, hunting facilities

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Cíl práce.....	1
3. Literární přehled sledované problematiky.....	1
3.1 Historie obornictví na území dnešní České republiky.....	1
3.2 Definice obory.....	3
3.2.1 Legislativa upravující vznik a provozování obory	3
3.3 Stavby a zařízení pro myslivost.....	5
3.4 Ochrana mysliveckých zařízení.....	5
3.5 Rozdělení mysliveckých zařízení.....	6
3.6 Oborní oplocení a jeho prvky	7
3.6.1 Oborní brány.....	8
3.6.2 Protiúnikové rošty	9
3.6.3 Přelezy a přechody	10
3.6.4 Záběh.....	10
3.6.5 Záskok.....	10
3.7 Zařízení pro příkrmování a chov zvěře.....	11
3.7.1 Jesle	11
3.7.2 Krmelec.....	12
3.7.3 Krmelec se zásobníkem.....	12
3.7.4 Časnochův krmelec se spodním odběrem.....	13
3.7.5 Krmelec na lisované balíky sena.....	14
3.7.6 Korýtka.....	14
3.7.7 Slaniska.....	15
3.7.8 Zásyp.....	16

3.8 Zařízení pro pozorování, odchyt a lov zvěře.....	17
3.8.1 Posedy.....	18
3.8.2 Nůžkový posed.....	18
3.8.3 Žebříkový posed s integrovaným podstavcem.....	18
3.8.4 Sklápací žebříkový posed.....	19
3.8.5 Žebříkový posed s podpěrami sedacího nástavce.....	20
3.8.6 Žebříkový posed.....	21
3.8.7 Žebříkový posed s podlážkou.....	22
3.8.8 Žebříková kazatelna.....	22
3.8.9 Nůžkový žebříkový posed.....	23
3.8.10 Posed z tyčoviny s bočním přístupem.....	23
3.8.11 Žebřík ke stromu z tyčoviny.....	23
3.8.12 Kazatelna pro lov nátlačkou.....	23
3.8.13 Kazatelna s vyloženými podpěrami.....	24
3.8.14 Kazatelna s průběžnými stojinami.....	25
3.8.15 Kazatelna s vnitřním nástupem ze zadu.....	26
3.8.16 Kazatelna s podstavcem.....	26
3.8.17 Kazatelna s žebříkovým podstavcem, přenosná.....	26
3.8.18 Kazatelna uzavřená.....	26
3.8.19 Záštita.....	28
3.8.20 Odchytová zařízení pro zvěř.....	28
4 Obora Slavice.....	29
4.1 Popis sledovaného území.....	29
4.2 Přírodní podmínky.....	29
4.3 Geologie a geomorfologie.....	30

4.4 Klimatické podmínky.....	30
4.5 Vegetace.....	30
5. Metodika.....	31
6. Výsledky.....	32
6.1 Oborní plot.....	32
6.2 Myslivecké stavby a zařízení.....	33
6.3 Navržená opatření.....	35
7. Diskuze	35
8. Závěr.....	36
9. Seznam použité literatury.....	37

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka č. 1.....	33
Tabulka č. 2.....	33

Obrázek č. 1.....	8
Obrázek č. 2.....	9
Obrázek č. 3.....	13
Obrázek č. 4.....	15
Obrázek č. 5.....	19
Obrázek č. 6.....	20
Obrázek č. 7.....	21
Obrázek č. 8.....	22
Obrázek č. 9.....	24
Obrázek č. 10.....	25

Obrázek č. 11.....	27
Obrázek č. 12.....	31
Obrázek č. 13.....	32
Obrázek č. 14.....	34

1. Úvod

Stavby a zařízení pro myslivost v oborách jsou důležitou součástí pro vykonávání práva myslivosti. Právo výkonu myslivosti je dáno zákonem o myslivosti v ČR č. 449 /2001 Sb. Zákon nařizuje například dovoz a vývoz zvěře, tvorbu a využití honiteb, ochranu myslivosti, chov a zachování druhů zvěře volně žijících na území ČR.

V České republice nejsou dány zákonem počty mysliveckých staveb. Počty staveb se určují podle počtu stanovené zvěře a výměry honitby. Stavbou se také rozumí výrobek plnící funkci stavby.

Povinnost uživatele je zřizovat zařízení pro zvěř například krmelce, slaniska, zásypy a napajedla. V době nouze je příkrmování zvěře povinností uživatele. Doba nouze je v zimním období, ale může nastat i v jiných případech.

Myslivecké stavby a zařízení by neměly krajinu narušovat svým vzhledem. Při stavbě těchto zařízení by měl být kláden důraz na jejich vzhled a správné umístění. Je důležité při stavbě zařízení zvolit správné materiály. Dále je důležité jejich následné ošetření před povětrnostními vlivy. Důkladné ošetření staveb a zařízení využívaných v oborách je velice důležité pro jejich správnou funkci a také delší životnost. Zařízení by mělo splňovat bezpečné využívání osob.

2. Cíl práce

Cílem práce je vyhodnocení a srovnání jednotlivých typů krmných a loveckých zařízení používaných v oborách ČR. Dále pak navržení účelných inovativních úprav mysliveckých zařízení v různých prostředí obor.

3. Literární přehled sledované problematiky.

3.1 Historie obornictví na území dnešní České republiky.

V Evropě se chov zvěře v oborách objevuje již ve středověku. Tehdy byl výsadou šlechty, která měla dostatek prostředků na zřízení a provozování obory nebo obor. Převážně vznikaly v oblastech mírného pásma, kde byla zvěř chována většinou v lesích.

První oplocené části lesa pro účely snadnějšího lovů zvěře na území dnešní České republiky vznikaly ve 13. století. Prokazatelně nejstarší obora - královská byla založena

pravděpodobně k roku 1268 Přemyslem Otakarem II. a jednalo se o Ovenceckou oboru na území dnešní Stromovky v Praze (HROMAS 2007). První obory vznikaly v podhradí jako zásobárny zvěřiny pro období nouze, zvláště během tuhých zim, kdy lov ve volné honitbě byl náročný a nebezpečný (WOLF a kol. 1976). Nejčastěji se v oborách chovala jelení, někde společně se srnčí a černá zvěř. Spolu se spárkatou zvěří byla chována i drobná zvěř, především králík divoký (*Oryctolagus cuniculus*) a bažant divoký (*Phasianus colchicus*), který se choval ve voliérách. V 15. a 16. století se začíná chov v oborách zaměřovat na chov geograficky nepůvodních druhů zvěře, jako byl daněk evropský (*Dama dama*) nebo muflon evropský (*Ovis gmelini musimon*). K aklimatizaci daňka evropského (*Dama dama*) došlo zřejmě v období renesance, i když v účetnictví břevnovského kláštera se již v roce 1393 objevuje zmínka o sítích na daňky (WOLF a kol. 1976). Mufloni byli chováni v císařské oboře u Vídně, odkud se zřejmě dostaly do Čech. Prokazatelně nejstarší údaj o chovu muflonů u nás je ze Staré obory u Hluboké nad Vltavou (MOTTL 1960). Tam měli být mufloni přivezeni v roce 1871 z obory Lainz u Vídně (LOCHMAN a kol. 1979). Dnes je Česká republika považována za špičku v chovu mufloní zvěře (VACH 2010). Později se chovaly v oborách i další druhy zvěře, jako je zubr evropský (*Bison bonasus*), los evropský (*Alces alces*), kamzík horský (*Rupicapra rupicapra*) nebo sob polární (*Rangifer tarandus*) (WOLF a kol. 1976). Kromě spárkaté zvěře se chovala i pernatá zvěř. Například ve Slavické oboře chovali Auerspergové, mimo jiné krocana divokého (*Meleagris gallopavo*) (STEHLÍKOVÁ a ŠTĚPÁN 2014).

Z 16. století pocházejí první zmínky o řešení úživnosti obor. První obory byly zakládány tak, že do oploceného prostoru byla nahnána zvěř z okolních lesů (WOLF a kol. 1976) a zvěř nebyla příkrmována, ale jednalo se spíše o „živé“ spižírny. V 16. století se začínají zakládat pole pro zvěř, dováží se krmivo do obor. Z 18. století je známo vysazování brambor pro zvěř v oborách. Přičemž brambory, které se u nás začaly pěstovat ve větší míře jako potravina až od 2. poloviny 18. století (SLAVÍK 2000). V období vlády Marie Terezie je zaveden řád, který ukládal vlastníkovi honitby povinnou náhradu škod způsobenou zvěří na zemědělských plodinách. V roce 1770 také Marie Terezie zavedla regulaci černé zvěře, kterou bylo možné chovat pouze v oborách. (HUSÁK a kol. 1986). Jako zlatý věk obor a obornictví je považováno období baroka. S tímto obdobím je spojen vznik nebo rozvoj obor jako je Lánská obora, Slavická obora, obora Kněžíčky, obora Jemčiny, Králův stolec u Dobříše, Klokočka, Stará obora u Hluboké nad Labem, Libosad s oborou u Valdic, obory a bažantnice u Kroměříže či Lednicko-valtického areálu a další (TUMA 2018). V 18. století se obnovují chovy zvěře v oborách. V této době se začíná rozvíjet zemědělství a volně žijící zvěř působí velké škody na zemědělských kulturách. Cílem podpory obornictví je omezit škody páchané zvěří na polnostech (HUSÁK a kol. 1986).

Během staletí prodělal oborní chov svůj vývoj, ale způsob chovu přetrvával do 21. století. Výrazně se však měnil počet obor či jejich rozlohy. Přesnější údaje o počtu obor z území dnešní České republiky máme až z druhé poloviny 19. století. V letech 1875 až 1895 byla v Čechách, na Moravě a ve Slezsku celkem 254 obor. V roce 1900 je uváděno celkem 460 obor s celkovou rozlohou 120 257 hektarů. Po druhé světové válce se počet obor výrazně snížil. V polovině 70. let 20. století u nás existovalo již pouze 36 obor (WOLF a kol. 1976). Hromas (2007) uvádí, že do roku 2000 bylo v České republice 81 obor a v roce 2002 již 159 obor. V současnosti nelze z výročních zpráv Ministerstva zemědělství získat informaci o počtu obor, protože jsou zahrnuty do výkazů jako honitba. Ale HROMAS a kol. (2007) uvádějí, že se od roku 2000 počet obor zhruba zdvojnásobil. Uvádějí také, že došlo ke zvýšení absolutních výměr obor, ale vzhledem k zachování obor s nízkou výměrou došlo ke snížení průměrné výměry obor z dřívějších 479 na 302 hektarů.

Dnes se v České republice v oborách chovají především jeleni, daňci, mufloni a prasata. Spíše výjimečně se chovají i jiné druhy zvěře, jako například koza bezoárová (*Capra argagrus*) v oboře Vříšek u České Lípy. Kromě chovu zvěře jsou dnes obory využívány i k výzkumným a vzdělávacím účelům (např. Obora Žleby). Lánská obora, kromě chovu zvěře je určena i k odpočinku prezidenta republiky.

3.2 Definice obory

WOLF a kol. (1977) uvádí u termínu obora – honební pozemek určený k intenzivnímu chovu srstnaté zvěře, dokonale oplocený tak, aby chovaná zvěř nemohla volně vybíhat. Podobně charakterizují oboru i další autoři jako RAKUŠAN (1979) nebo ČERVENÝ (2004). HELL (2004) mimo to zdůrazňuje, že se jedná o části honitby s převahou lesních porostů, ale také dostatečným počtem pastvin, louček a políček, určené ke koncentrovaným chovům spárkaté zvěře.

3.2.1 Legislativa upravující vznik a provozování obory.

Termín obora je dnes ukotven i v zákoně o myslivosti (č. 449/2001 Sb.). V paragrafu 2, odstavci j) pro účely tohoto zákona se rozumí oborou druh honitby s podmínkami pro intenzivní chov zvěře s obvodem ohrazeným nebo jinak uzpůsobeným tak, že chovaná zvěř z obory nemůže volně vybíhat. Tento zákon nahradil zákon č. 23/ 1962 Sb., který nestanovoval pro nově zřizovanou oboru dolní hranici výměry. Nově zákon č. 449/2001 Sb., v § 17, č. 7 stanovuje minimální výměru pro nově zřizovanou oboru 50 hektarů. Zároveň však nezrušil obory s menší výměrou a proto u nás stále existují i obory o výměře například 10 hektarů.

Dále navazující vyhláška č. 491/2002 Sb. stanoví minimální a normované stavy zvěře a také zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. Držitel honitby je povinen zabezpečit chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem. Minimální stav je takový, při kterém není druh ohrožen na existenci a jeho populační hustota zabezpečuje dostatečnou biologickou reprodukci druhu. Minimální stavy pro jednotlivé druhy zvěře stanovují paragrafy 5 a 9 výše uvedené vyhlášky. Normovaným stavem se rozumí maximální povolený stav, kdy zvěř neškodí ekosystému. Normovaný stav je určen přílohami vyhlášky. Pro spárkatou zvěř v příloze č. 2 dle jakostních tříd honitby. Pro bažanta obecného a zajíce polního v příloze č. 5 a 6.

Podmínkou úspěšného chovu zvěře v oboře je vytvoření a udržení optimálních početních stavů, které se stanovují pro konkrétní druh chované zvěře podle úživnosti prostředí. Úživností se rozumí dostatečné množství potravy pro zvěř, která tak nepůsobí škody na lesní nebo zemědělské produkci. Podle § 36, č. 1 se k datu 31. 3. provádí inventarizace početních stavů a do 5 dnů se výsledek písemně oznamuje příslušnému orgánu správy myslivosti. Tímto orgánem je podle § 60 pověřený obecní úřad s rozšířenou působností. Další případy upravuje § 57.

Jedná se o chovatelské opatření, kterým se získávají informace o stavu populace chovaného druhu, charakteristikách sociální a věkové skladbě populace. Normované stavy stanovuje vlastník obory (honitby) v souladu s ustanovení vyhlášky č. 491/2002 Sb. Současně se stanovuje věková skladba, poměr pohlaví a koeficient očekávané reprodukce.

Dále je uživatel podle § 36, č. 2 povinen vypracovat každoročně plán mysliveckého hospodaření v honitbě. Bližší podmínky pro vypracování plánu mysliveckého hospodaření stanovuje vyhláška č. 553/2004 Sb. Součástí vyhlášky jsou i tiskopisy pro plány, a to pro různé okruhy uvažované činnosti (pro chov zvěře, péči o zvěř, sčítání zvěře). Při vypracování vychází uživatel z posouzení celkového stavu ekosystému, výsledku porovnání kontrolních a srovnávacích ploch a výše škod způsobených v uplynulém období zvěří na lesních a zemědělských porostech, z výsledků sčítání zvěře, ze stanovených minimálních a normovaných stavů zvěře, poměru pohlaví a koeficientů očekávané reprodukce, jakož i ze záměrů, které byly uvedeny v návrhu na uznání honitby. V části týkající se mysliveckého hospodaření se uvádí i zamýšlené zazvěřování, výstavba mysliveckých zařízení, opatření v péči o zvěř a při ochraně a zlepšování životních podmínek zvěře. Jestliže je honitba v oblasti chovu zvěře, vychází plán ze závěrů a doporučení orgánu státní správy myslivosti, který vymezil příslušnou oblast chovu zvěře. Celkový plán mysliveckého hospodaření představuje tedy celou škálu rozmanitých dílčích opatření. Mezi nimi nechybí výstavba mysliveckých zařízení.

3.3 Stavby a zařízení pro myslivost

Podle Wolfa (WOLF a kol. 1977) myslivecké zařízení slouží k provozu myslivosti, především k chovu a lově zvěře. Jsou to lovecké chaty a boudy, zařízení pro příkrmování zvěře (krmelce, zásypy, sklady krmiv) i její pozorování a lov (žebříky, posedy, pozorovatelny, sklopce, umělé nory, záštity, lovecké stezky), dále oborní ploty, pole pro zvěř, remízy, trminy a další.

Myslivecká zařízení musí být plně funkční a měla by být udržována v dobrém technickém stavu. Nefunkční či stará nepoužívaná zařízení by měla být zrušena. Důvodem je nejen bezpečnost, ale i rušivý vzhled. V současnosti je kláden velký důraz na používání přírodních materiálů ke stavbě nových mysliveckých zařízení (RAHN 2018). Rahn ve své knize doslova píše: „*Veškeré posedy a podobná zařízení by měly harmonicky zapadat do krajiny, nebo ještě lépe – pokud je to aspoň trochu možné – být pro její návštěvníky zcela neviditelné.*“ Zdůrazňuje také nápaditost, přizpůsobení se individuálním potřebám, místním podmínkách, ale nikdy ne na úkor bezpečnosti. Jednotlivá myslivecká zařízení by měla být v honitbě účelně a vhodně umístěna.

3.4 Ochrana mysliveckých zařízení

Myslivecká zařízení jsou důležitá pro samotný výkon práva myslivosti, a proto se zákon o myslivosti č. 449/2002 Sb. vyslovuje také k jejich ochraně. Ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 zákona o myslivosti je zakázáno poškozovat nebo ničit slaniska, napajedla, zařízení pro příkrmování, pozorování a lov zvěře a další myslivecká zařízení, mezi které patří i oplocení obory. Pravomoc rozhodnout o umístění mysliveckých zařízení přísluší orgánu státní správy myslivosti. Počet mysliveckých zařízení je vždy uveden v plánu mysliveckého hospodaření a ročním statistickém výkazu o honitbě a musí samozřejmě vyhovovat potřebám příkrmování zvěře.

Pro úplnost je třeba dodat, že podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb. není pro většinu mysliveckých zařízení stavební povolení. Podle § 79, odstavec 2, písmeno I, rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují stavby pro hospodaření v lesích a stavby pro výkon práva myslivosti do 30 m^2 zastavěné plochy a do 5 metrů výšky, bez podsklepení. Vždy je však nutný souhlas majitele pozemku k umístění mysliveckého zařízení (dle zákona 449/2002 Sb., č. 9, odstavec 2).

3.5 Rozdelení mysliveckých zařízení

Myslivecká zařízení můžeme rozdělit podle různých hledisek. Většinou se dělí podle funkce, ke které v honitbě slouží. Podle funkce jsou myslivecká zařízení dělena na dvě velké skupiny, na zařízení pro příkrmování a chov zvěře a dále na zařízení pro pozorování, odchyt a lov zvěře. V případě obor je na prvním místě třeba zmínit oborní oplocení a jeho prvky.

Myslivecká zařízení určená pro příkrmování zvěře se většinou dělí do skupin podle druhu příkrmované zvěře:

- Velkou spárkatou zvěř (jelen, daněk, jelen sika).
- Malou spárkatou zvěř (srnec, muflon).
- Černou zvěř.
- Drobou zvěř.

Podle krmiva se zařízení dělí na:

- Objemové krmivo.
- Jadrné krmivo.
- Slaniska a lizy.
- Dužnaté krmivo.

Podle uložení krmiva se zařízení dělí na:

- Jednoduchá krmná zařízení (ta, která se musí pravidelně doplňovat).
- Zásobníková krmná zařízení.

Podle mobility se krmná zařízení dělí na:

- Stabilní krmná zařízení.
- Mobilní krmná zařízení.

Myslivecká zařízení pro pozorování a lov se dělí podle typu a konstrukce na:

- Posedy.
- Kazatelny a pozorovatelny.
- Záštity.

3.6 Oborní oplocení a jeho prvky

Oplocení obory je jednoznačně jedním z nejdůležitějších a zároveň nejnákladnějším zařízením nutným pro oborní chov (HROMAS a kol. 2007). Oborní plot nejen, že brání úniku zvěře, ale především jí chrání před negativními vlivy zvenčí. WOLF a kol. (1976) uvádí, které základní podmínky musí oborní plot splňovat, aby byl funkční. Rozhodující podmínkou je, aby oborní oplocení bylo dostatečně vysoké, pevné a pro zvěř nepropustné. Kromě výšky a pevnosti musí splňovat požadavky na trvanlivost, a v neposlední řadě i vkušnost použitého materiálu, aby svým vzhledem nerušilo krajinný ráz. Termín krajinný ráz má dnes oporu v zákonu 144/2001 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Vyjádření k nenarušování krajinného rázu je nutné dle § 12 především na území zvláště chráněných územích. V případě starých kamenných oborných zdí může být jejich ochrana zajištěna i zákonem o státní památkové péči (č. 20/ 1987 Sb.).

Oborní oplocení bylo v minulosti budováno především z kamene (KOKES 1974). Dnes kamenné zdi nahrazuje oplocení ze dřeva (většinou z tyčí), pletiva, ale i z betonových prefabrikátů. Nejužívanějším materiélem je v současnosti dřevo spolu s pozinkovaným drátem. Dřevěné ploty však podléhají rychle vlivům počasí a musí být chemicky ošetřovány. Způsoby budování oborního oplocení je popsáno i v Typizační směrnici Obory pro chov spárkaté zvěře, kterou zpracoval Lesprojekt v roce 1988. Výška oplocení se liší podle druhu chované zvěře. Pro černou zvěř je minimální výška plotu 2 metry, pro dančí a mufloní se doporučuje 2,2 metru a pro jelení zvěř vyšší než 2,2 metru. Oborní oplocení v oblasti přirozeného výskytu černé zvěře musí být v dolní části zpevněno. Plot je potřeba pravidelně kontrolovat a podle potřeby opravovat. Další součástí oborního oplocení je záskok, který umožňuje návrat uniklé zvěře do obory a dále záběh, který umožňuje zvěři vstup do obory (WOLF a kol. 1976).

Obr. č. 1: Oborní plot z betonových prefabrikátů, Obora Svára.

3.6.1 Oborní brány

Na příjezdových cestách se stavějí vrata nebo brány s protiúnikovými rošty, které zabraňují samovolnému úniku zvěře z obory. Při budování hlavní vstupní brány jsou používány a uplatňovány estetické prvky, neboť brána na první pohled reprezentuje oboru. Brány musí být plně funkční, uzamykatelné a její šířka musí být přizpůsobena pro průjezd zemědělské techniky a ostatní mechanizace. Především na hlavní vstupní brány do obory jsou umisťovány informační tabule, které poskytují návštěvníkům informace o omezení vstupu v obdobích, kdy probíhá lov zvěře a jednak období kladení mláďat (HROMAS a kol. 2007). V místech, kde se oborní brány využívají zídkou, se budují přelezy či přechody. Jedná se o oboustranný schodový žebřík zabudovaný v oborném plotu a opatřený bezpečnostním zábradlím.

Obr. č. 2: Oborní brána, Obora Slavice.

3.6.2 Protiúnikové rošty

Mají zabránit uniku zvěře v místě oborní brány. (WOLF a kol. 1976). Budovány jsou tak, že v místě vstupu do obory je cesta přerušena výkopem, přes který jsou kolmo na sebe položené kovové nebo dřevěné tyče. Vzniká „mřížovaná“ vozovka, která je pro zvěř nepřekonatelnou překážkou. Dále Hromas, Wolf a Kovařík (2007) uvádějí, že protiúnikový rošt musí splňovat dva požadavky. Jeho délka má dosahovat alespoň šesti metrů, aby jej zvěř nepřeskocila a musí být hluboký alespoň

jeden metr, aby nedocházelo k jeho zanášení listím, zeminou či sněhem. V minulosti se používal náběh. Jednalo se o kratší plot vedoucí rovnoběžně s cestou a končící v oplocení obory. Na začátku náběhu se stavěl tzv. zatemněný průjezd, což byla v podstatě průjezdná dřevěná bouda bez vrat. Temný prostor odrazoval zvěř od vstupu (WOLF a kol. 1977).

V oborách, kterými prochází veřejná cesta a je v nich větší frekvence návštěv, jsou protiúnikové rošty velmi důležité.

3.6.3 Přelezy a přechody

Jedná se o zařízení, které se zřizuje v oborném oplocení a používá se v místech, kde je větší frekvence pěších návštěvníků. Přelez či přelízka je oboustranný žebřík, který je zabudovaný do oborního plotu. Z důvodu zajištění bezpečnosti je opatřen alespoň jedním zábradlím. Přelízka bývá často umístěna vedle oborní brány a umožnuje vstup do obory bez jejího otvírání. (WOLF a kol. 1977).

3.6.4 Záběh

Je zařízení, které umožňuje zvěři vstup do obory, ale zároveň brání jejímu zpětnému úniku. Většinou je tvořeno úzkým otvorem v oborném plotu ve tvaru písmene V, který směruje do obory. Je tvořen řadou opracovaných tyčí, které se ve vyústění záběhu do obory vzájemně překrývají a sahají do stejné výšky jako oborní plot. Pružné konce tyčí umožní navracející se zvěři proniknout do obory. Zvěř svým tělem slabé konce záběhu roztahne, ale po vniknutí do obory se pružné konce tyčí vrátí zpět na své místo a již neumožňují návrat zvěře směrem ven. V blízkosti záběhu se obvykle staví menší krmelce, jehož krmivo má uniklou zvěř přilákat zpět do obory (WOLF a kol. 1977).

3.6.5 Záskok

Je další zařízení, které umožňuje uniklé zvěři návrat do obory. Je to otvor v oborném plotu, na jehož oborní straně je v rovném terénu vykopaná jáma, mírně se zdvihající do nitra obory. Neumožňuje-li terén vykopat jámu zřizuje se na vnější straně oborního plotu šikmý násyp až do jeho výše. Tím se umožní zvěři vskočit do obory a zabrání se jí v úniku. Podobně jako v případě záběhu se v blízkosti záskoku obvykle umísťuje krmelec (WOLF a kol. 1977).

3.7 Zařízení pro přikrmování a chov zvěře

Při chovu zvěře v oborách je potřeba počítat s vysokým stupněm koncentrace zvěře na omezené ploše, z kterého vyplývá nutnost zvěř přikrmovat celoročně. Přikrmovacích zařízení musí být dostatečný počet a musí být rozmístěny tak, aby se ke krmivu dostala veškerá zvěř žijící v oboře (HROMAS a ROTSCHEIN 1986). Výživě zvěře je potřeba věnovat velkou pozornost a jejím prostřednictvím zajistit zvěři dodání veškerých živin v potřebném množství. Zařízení pro přikrmování musí také splňovat veterinární požadavky, především z důvodu parazitární prevence. Měla by být stavěna na suchém a pevném podloží, tak aby byly dobře přístupné mechanizaci a bylo možné nejen pravidelně doplňovat krmivo, ale i asanovat zbytky potravy a výkaly zvěře.

Hell (2004) uvádí, že zařízení pro přikrmování by měla být umístěna v místech, kde se zvěř nejčastěji zdržuje a kde nemůže působit rozsáhlejší škody na lesních porostech. Tato místa by měla být přehledná, bezpečná a zvěři dobře přístupná. Dále by se tato zařízení neměla umísťovat do blízkosti frekventovaných silnic a cest, tak aby zvěř nebyla rušena.

Základem každé obory je celoroční vydatný zdroj nezávadné vody. Nejlepším zdrojem je protékající potok, který má dostatečný spád, tak aby nedocházelo k zamokření jeho okolí. V suchých oblastech, kde takový zdroj vody chybí lze využívat i pramenů a v nejhorším případě se hloubí prohlubně zachycující dešťovou vodu. V blízkosti vodních zdrojů je nutné klást velký důraz na parazitární prevenci a hygienu. Vodní zdroje je třeba udržovat, čistit, prohlubně na dešťovou vodu vyhrnovat (WOLF a kol. 1976).

Přikrmovací zařízení jsou různého typu a konstrukcí. Nejčastěji používanými zařízeními v oboře jsou krmelce, jesle, oboroh, slaniska a korýtka.

3.7.1 Jesle

Podle Wolfa (WOLF a kol. 1977) jsou jesle druh zařízení pro zakládání sušené píce. Jsou to dřevěné žebřiny opatřené stříškou, která krmivo chrání před nepřízní počasí. Pod jeslemi bývá korýtko na jadrné krmivo, v němž se zachycují senné drolky. Jesle bývají postaveny jako samostatný krmelec krytý sedlovou střechou nebo mohou být jednostranné, připevněné na seník nebo boudu s uskladněným krmivem. Součástí jeslí může být zařízení na předkládání soli. Lisy se umisťují buď na konstrukci jeslí, nebo se v jejich blízkosti zřizuje samostatný liz.

Výška jeslí a přístřešku je různá a liší se podle druhu zvěře. Kokeš (1974) uvádí rozměry od země k okraji přístřešku 1,5 až 2 metry. Wandel (2007) uvádí, že výška přístřešku by měla být 2,5 metru a výška jeslí 1,2 metru.

3.7.2 Krmelec

Podle Wolfa (WOLF a kol. 1977) je krmelec zařízení, v němž se zvěř předkládá potrava v době nouze. Zpravidla se tím míní kryté zařízení, jako jesle pro spárkatou zvěř na objemové krmivo, pod nímž je korýtko na jadrné, popř. dietetické krmivo, dužninu nebo siláž. Pro větší spárkatou zvěř se staví krmelce v blízkosti seníku nebo boudy se zásobou krmiva nebo přímo jako jejich součást. Krmelce mají různý tvar a mohou být pevné nebo přenosné. Mají být tak velké, aby se k nim mohla dostat veškerá zvěř. Pro zvěř mladou nebo slabší, kterou by silnější kusy od krmelce odhánely, se zřizují průlezné ohrádky.

Důležité je jejich umístění, mají být postaveny na nerušeném chráněném a závětrném místě, v jehož blízkosti musí být pro zvěř dobrý kryt. Nesmí stát na podmáčeném místě, protože by se mohl stát zdrojem nákaz. Dezinfekci a zdravotní kontrole je potřeba věnovat zvýšenou pozornost. Po ukončení zimního přikrmování je třeba krmelec i okolí důkladně dezinfikovat.

3.7.3 Krmelec se zásobníkem

Krmelec se zásobníkem je určen pro předkládání objemového krmiva. Zásobníková část je buď umístěna nad jeslemi (horní zásobník) nebo vedle jeslí (boční zásobník) (HROMAS a ROTSCHEIN 1986). Podlahu zásobníku na jeslích je vhodné položit šikmo. Díky šikmo se svažující podlaze nebudou v rozích zásobníku zůstávat zbytky krmiva. Z jedné strany krmelce je vhodné postavit jeslové žebřiny jako výkyvné, pro snazší odstranění nespotřebovaných zbytků potravy. Výhodou krmelce se zásobníkem je, že krmivo se přidává s menší pracností a téměř „samoobslužný“. Krmivo vydrží v krmelci déle a není nutné jej přidávat pravidelně. Krmelec s bočním zásobníkem je výhodnější v případě, že potřebujeme přikrmovat i jadrným krmivem. Krmivo je v tom zásobníku i lépe chráněno před nepříznivými vlivy počasí (HROMAS a ROTSCHEIN 1986).

Obr. č. 3: Krmelec s horním zásobníkem, Obora Slavice.

3.7.4 Časnochův krmelec se spodním odběrem

Tento typ krmelce popisují HROMAS a ROTSCHEIN (1986) jako zařízení pro objemové krmivo, které má zásobník umístěný nad jeslemi, které tvoří podlahu tohoto

zásobníku. Zvěř odebírá potravu mezi příčkami, které jsou umístěny nad její hlavou. Podlaha, která je tvořena jeslemi je mírně šikmo svažitá, aby se ke krmivu dostala zvěř různé velikosti. Za nepříznivého počasí může sloužit také jako kryt pro zvěř. Jeho nevýhodou je umístění krmiva, které je nad hlavou zvěře a při jejím odběru může zvěř padat do světel a být příčinou zdravotních problémů.

3.7.5 Krmelec na lisované balíky sena

Při dnes obvyklém způsobu sklizně sena pomocí balíkových lisů je nutné tomu přizpůsobit i typ krmelce. Krmelec na lisované balíky sena popisuje Wandel (2007). Krmelec se staví z bednicových prken a hranolů. Horní část tvoří velký zásobník na balík. Ve spodní části jsou žebřiny, kterými je krmivo přístupné zvěři. Při plnění krmelce se vázací provázky balíku přeříznou, vytáhnou a balík se ručně trochu rozvolní. V takovém krmelci lze skladovat velké množství sena, které je také dobře chráněno před povětrnostními vlivy. Autor dále uvádí, že pomalá konzumace sena, při které dochází k dokonalému rozkousání a proslinění je velmi důležitá pro zdravotní stav zvěře. Krmení senem v lisovaných balících k tomu vytváří dobré předpoklady a pravděpodobně také snižuje škody, které zvěř působí na lesních porostech.

3.7.6 Korýtka

Podle Wolfa (WOLF a kol. 1974) je korýtko obvykle dřevěný žlab, do něhož se zvěř předkládá jadrné krmivo, do menších korýtek se natlouká sůl nebo liz. Dnes se již většinou používají korýtká i z dalších materiálů, jak z plastů, tak přírodních materiálů. Stále oblíbená jsou dřevěná korýtká vyrobená z prken nebo vydlabaná do kmenů. Používají se také korýtká betonová, kameninová nebo dokonce kamenná. Autor dále zdůrazňuje, že korýtko má být dostatečně těžké nebo připevněné k zemi, aby jej zvěř nepřevracela. Musí být také dokonale hladká nebo dobře opracovaná, aby se zvěř nezranila. Doporučuje velikost korýtká, na šířku 30 – 35 cm, s hloubkou 20 – 25 cm a délkou úměrnou počtu zvěře, tak aby všechna měla přístup ke krmivu. Korýtko je potřeba také často čistit a okolí dezinfikovat, aby se nestala ohniský nákazy.

Dále autor zmiňuje, že pro černou zvěř klademe korýtká volně, protože připevněná korýtká zvěř rozbíjí. Wangel (2007) popisuje pro černou zvěř několik různých typů korýtek. Kromě klasických otevřených korýtek, popisuje korýtká zakrytá a především krmné žlaby a různé typy automatických krmítek. Otočit krmítkem a získat tak krmivo umí pouze černá zvěř. Automatická krmítka mají velký význam v ochraně zemědělských kultur. Otáčením krmítka se prasata dostatečně zaměstnají a omezí se tak škody, které jinak tato zvěř páčí na polích.

Obr. č. 4: Korýtka, v pozadí vlevo kazatelna, v pozadí vpravo odchytové zařízení. Obora Slavice.

3.7.7 Slaniska

Nebo také liz byly původně jen kusy soli nebo solná drť, předkládaná zvěři v korýtkách nebo solnicích tzv. sloupkových lizech (WOLF a kol. 1977). Autor dále uvádí, že na přípravu lizu existuje mnoho předpisů, v podstatě je to vždy směs soli s plavenou cihlářskou hlínou, do níž se přidávají aromatické plody anýzu, fenyklu nebo fialkový kořen, které mají vůní zvěř přilákat. Naopak WANDEL (2007) dodatečné vnadění anýzovým olejem nedoporučuje, protože anýzový olej je nejznámější vnadidlo pro kuny. Dále zdůrazňuje, že v současném znečištění ovzduší, při poškození lesních porostů a půd, při nedostatku minerálních látek a stopových prvků v ornici, v rostlinách i tělech živočichů mají solné lizy ještě větší význam. Je-li půda zdravá pokryje zvěř svojí minimální potřebu sodíku pastvou. Ekologické obhospodařování políček pro zvěř, zachovávající úrodnost půdy je reálným příspěvkem k zabezpečení této potřeby.

Podle autora se v praxi osvědčila krystalická kamenná sůl s obsahem „kamenné moučky“. Jako nejúčelnější se jeví podávání soli na pařezu nebo na kůlu. Podobná slaniska lze snadno postavit z odřezků kmenů, které zbyly při lesních pracích.

Nejznámější je pařezové slanisko, které však často bývá znečištěno liščím nebo kuním trusem. Sloupkové slanisko (též sloupkový liz nebo solník) přitlučené k pařezu má tu výhodu, že se sůl hromadí na pařezu. Pro horské oblasti s velkým množstvím srážek se doporučuje doplnit slanisko stříškou. Zvěř dává přednost přijímání soli na dřevěném špalku. Olizováním dřevěného špalku je přijímání soli částečně regulováno, protože ten je více nebo méně také prosolen.

Slaniska se budují pro srnčí zvěř, která nepatří mezi nejčastěji chované druhy zvěře v oborách. Proto se s nimi setkáme v oborách poměrně zřídka. V případě chovu srnčí zvěře je vytvoření souvislé a promyšlené sítě slanisek nutností. Jejich počet by měl být přibližně jedno slanisko na 5 kusů srnčí zvěře. Stavebně by slanisko nemělo limitovat především samce, tedy, aby se dostala ke krmivu s parožím vytlučeným i rostoucím. Právě v době růstu paroží potřebují samci dostatek minerálních látek. Zastřešená slaniska stačí obvykle doplnit dvakrát ročně, z jara a na podzim. V mezidobí je vhodné slanisko kontrolovat, aby nedošlo ke spotřebování celého obsahu.

3.7.8 Zásyp

Podle Wolfa (WOLF a kol. 1977) je to zařízení, do kterého se sype pernaté zvěři zob. Je to pultová střecha rozměrů asi 4 x 4 metry, krytá rákosem, chvojím, prkny nebo jiným materiélem, skloněná proti směru převládajících větrů a ze všech stran otevřená. Aby ptáci zásyp krmivo nerohazovali je zásyp dole ohraňen prkny nebo kuláčky. Zásyp se zřizuje v závětří, na výslunných místech, kde sníh brzo taje nebo v řidším lese s bohatým podrostem. Dále je vhodné zásyp umístit do blízkosti nezamrzající vody, kde najde zvěř zelenou potravu během celého roku.

WANDEL (2007) uvádí jako vhodné krmivo do zásypů: zadina z pšenice, oves, ječmen, zrna nebo klasy kukuřice, pohanka, semena divokých bylin a žaludy, které se smíchají s odpadem z mlácení obilí. Při sněhové pokrývce se nesmí zapomínat na přisypávání drobných kamínků, které bažanti a další kurovití potřebují k procesu trávení. Podle autora lze bažantům jako dužnaté krmivo předkládat strouhanou řepu, brambory, bulvy topinamburů, zelné listy a jeřabiny. Jako vnadidlo se podle autora používají odpadní hrozinky, konopí, šrot z garnátů a slunečnicová semínka.

3.8 Zařízení pro pozorování, odchyt a lov zvěře

Nedílnou součástí každé obory jsou zařízení pro pozorování, odchyt a lov zvěře, díky kterým si můžeme vytvořit ucelený přehled o námi chované zvěři v honitbě a usnadní lov. Lovu zvěře a jeho přípravě musí být v oboře věnována větší pozornost než ve volné přírodě. Lov musí probíhat bez komplikací, v krátké době a měl by být loven dopředu obeznaný kus. Obory se často nacházejí v blízkosti obcí, takže bezpečnost při střelbě je velmi důležitá. Tam, kde se využívá k lovru loveckých chodníků tzv. šouláků, je třeba věnovat dostatečnou pozornost i jím.

Podle Wolfa (WOLF a kol. 1977) jsou zařízení určená k lovru zřizována na různých místech v honitbě. Podle povahy jsou dočasná nebo trvalá. Patří k nim různé posedy, záštity a zástěny, přenosné boudy apod., které mají většinou dočasný charakter. Trvalejší zařízení jsou: chytadla (ohrady), umělé nory, patří k nim i lovecké chodníky, případně i lovecké chaty.

V oboře jsou nejdůležitější posedy. Podle Wolfa (WOLF a kol. 1977) se posedy zřizují v místech, kde zvěř vychází na paši. Posedy jsou nízké (záseka) a vysoké. Vysoký posed se buď upevňuje na žebřík, opatřený opěrami pro lepší (jistější) zalícení a opřený o strom tak, aby lovec byl kryt větvemi. Tyto posedy jsou buď pevné – stabilní nebo přenosné. Dále uvádí, že výhodnější jsou tzv. kazatelny upevněné na sousedních stromech anebo lépe na kůlech. Kazatelny jsou ze všech stran ohrazeny a mají pevnou podlahu zhotovenou z tyčoviny nebo pevných prken. Sedačku je pak možné umístit podle velikosti kazatelny buď doprostřed nebo při okrajích. Často bývají kazatelny zastřešené, takže mohou sloužit i za nepříznivého počasí. Kazatelny autor doporučuje především v horských honitbách.

Wandel (2007) zdůrazňuje, že při stavbě posedu či kazatelny by měl být kladen důraz na jejich pevnost a stabilitu. Důležité jsou impregnované stojiny (sloupky), které jsou zapuštěny do země. Ty musí odolat nejen nepříznivým povětrnostním podmínkám, ale i hnilobě. Podle autora je tedy vhodné posedy a kazatelny vybavit správně umístěnými podpěrami, které podporují stabilitu a pevnost těchto staveb.

Neméně důležité je umístění posedu či kazatelny. Rahn (2008) považuje za vhodné místo pro umístění těchto zařízení holoseče, oblasti přirozeného zmlazení, houštiny, probírkové plochy s mladým porostem, cesty, průseky, žírné porosty, pastviště a říjiště zvěře. Rakušan (1979) také připomíná, že k těmto zařízením se budují takzvané lovecké chodníky nebo stezky, které slouží k nepozorovanému příchodu lovce k posedu či kazatelně, aniž by o něm zvěř, která se nachází v blízkosti, věděla.

3.8.1 Posedy

Představují jednodušší variantu zařízení pro lov zvěře. Lovec je více vystaven nepřízni počasí a také musí dávat pozor na své pohyby (RAHN 2008). Autor upozorňuje na skutečnost, že posed bude sloužit nejméně deset let a při jeho stavbě musíme počítat s růstem stromů a keřů.

SCHMID (2006) představuje 15 různých typů posedů a jejich variant, ze kterých si lze vybrat nevhodnější posed.

3.8.2 Nůžkový posed

SCHMID(2006) jej popisuje jako zařízení, které je obvykle bez střechy a díky své výšce je také snadno přenosné. Nastupuje se na něj zepředu a s třemi příčemi to není žebřík. Je to posed vhodný pro lov nátlačkou neboli naháňkou. Je vhodný v místech, kde potřebujeme mít dobrý výhled na ochoz zvěře. Na rozdíl od malých žebříkových posedů má tu výhodu, že při výběru stanoviště nemusíme hledat strom, o který by byl opřen nebo stavět další podpěry a podstavce. Jeho nůžková konstrukce slouží jako podpěra. Stabilitu zajišťují zašpičatělé konce koulí, které jsou vlastní vahou posedu zatlačeny do země.

3.8.3 Žebříkový posed s integrovaným podstavcem

Podle SCHMID (2006) se tento typ posedu vpředu opírá o šikmo postavené bočnice žebříku a vzadu o dvě rovněž šikmě podpěry. Zpevněn je také diagonálními výztuhami. Autor jej přirovnává k židli s prodlouženými nohami, s žebříkem na předních nohách a s dostatečnými výztuhami. Jeho výhodami jsou podobně jako u nůžkového posedu: malá výška, snadné přemístění a vztyčení bez dodatečných podpěr.

RAHN (2008) uvádí, že vzhledem ke snadnému přemístění tohoto typu posedu jej lze používat i ke snížení škod, které zvěř působí na polích. Pro stavbu tohoto typu doporučuje dřevo z borovice nebo dubu. Sloupky, příčky žebříku a podstavec doporučuje zhotovit z dubového dřeva, zbytek může být z borového dřeva. Tím lze výrazně prodloužit životnost tohoto zařízení. Pro posed vyrobený zcela z neošetřeného borového dřeva uvádí životnost asi šest let.

Obr. č. 5: Žebříkový posed s integrovaným podstavcem, postavený na řopíku.

3.8.4 Sklápečí žebříkový posed

Na rozdíl od předchozích dvou zařízení, tento posed je určen pro dlouhodobější setrvání na jednom místě. Jedná se o posed, který může, byť s větší námahou vztyčit a přemístit jeden člověk. Podle Schmidha (2006) se skládá z předem zhotoveného sedadla s žebříkem, z podpěry, kterou lze skládat dozadu podle sklonu terénu, a z bočních podpěr. Sedadlo funguje jako kloub mezi žebříky vpředu a podpěrou vzadu. Díky sklápení a vyklápění podpěry lze posed použít v terénu se stoupáním zhruba do 10% nebo s klesáním asi do 25%. Boční stabilitu zajišťují dvě boční podpěry, které jsou připevněny k bočnicím žebříku pomocí odmontovatelných kloubových spojů. Podobně jako boční podpěry lze odmontovat rovněž zadní podpěru, která slouží k nastavení správného úhlu posedu. Posed může přesunout jedna osoba jen v případě jeho

rozebrání. RAHN (2008) se domnívá, že skládací žebřík může přenést jedna osoba a na kratší vzdálenosti jej lze i táhnout. Ke zhotovení doporučuje borové dřevo, které nakonec napustíme konzervačním prostředkem, jako ochranu před nepřízní počasí. Autor uvádí jako přednost tohoto posedu to, že jej lze umístit i do úplně divokých částí nebo k polím, kde zvěř právě škodí.

Obr. č. 6: Žebříkový posed skládací, přenosný.

3.8.5 Žebříkový posed s podpěrami sedacího nástavce

Podle Schmida (2006) se jedná o poměrně zřídka užívaný typ posedu. A to i přes to, že má od jiných žebříkových posedů výhodu, že i při úzkém žebříku poskytuje dostatek místa k sezení. Správné osazení sedátkových nosníků, které se rozvíhají směrem dozadu, a zhotovení sedacího nástavce může na první pohled vypadat složitě. Autor uvádí, že úhel mezi sedátkovými nosníky a bočnicemi žebříku má být přesně $108,5^{\circ}$, ale je možné použít i úhelník s úhlem 110° .

RAHN (2008) tento posed označuje jako trojnohý žebřík. Domnívá se, že tento typ je vhodný používat před postavením pevného posedu nebo uzavřené kazatelny, neboť umožní prozkoumat zamýšlenou část honitby. Její zhotovení a převoz považuje za snadný, neboť k tomu postačí přívěsný vozík za osobní auto. Považuje jej také za poměrně pohodlný a uvádí, že za opěradlem zad je dost místa pro uložení batohu. Pro jeho zhotovení doporučuje dubové dřevo, na příčky žebříku douglaskové dřevo a na zbytek borové.

Obr. č. 7: Žebříkový posed s podpěrami sedacího nástavce doplněný o stříšku.

3.8.6 Žebříkový posed

Podle Schmida (2006) spojovací trámky mezi dvěmi sedátkovými podpěrami a bočnicemi žebříku slouží jako sedátkové nosníky a dva horní spojovací trámky slouží současně jako opěrky paží. Tento posed lze postavit jednak jako nižší, mobilní posed z hraněného dřeva, jednak jako vyšší posed z kulatinových tyčí. Sedátkové podpěry lze připevnit k bočnicím žebříku zespodu nebo z boku. Správný úhel podpěrky zad vytvoříme buď pomocí klínů vložených mezi sedátkové podpěry a podpěry zad nebo pomocí dodatečných sloupků pro opěrku zad.

3.8. 7 Žebříkový posed s podlážkou

Podle Schmida (2006) se jedná o nejpoužívanější typ žebříkového posedu. Podlázka sice skytá větší pohodlí, ale zvyšuje celkovou hmotnost posedu.

Obr. č. 8: Žebříkový posed s podlážkou

3.8.8 Žebříková kazatelna

V porovnání s žebříkovými posedy má podle Schmida (2006) dvě přednosti. Jednak je to pevná plošina jako podlaha, která z něj dělá skutečnou kazatelnu, a jednak je to snadná stavba sedacího nástavce. Nevýhodou je samozřejmě vyšší hmotnost. Výhodou je skutečnost, že při nástupu na ní nemusíme na poslední příčce otáčet celým tělem.

3.8.9 Nůžkový žebříkový posed

Pro tento typ posedu se někdy používá pojmenování žebříková kazatelna, které SCHMID (2006) považuje za nesprávné. Od žebříkové kazatelny se liší chybějící plošinou. Podle výše uvedeného zdroje má tento posed mnoho výhod. Především jej lze snadno vztyčit, má malou spotřebu materiálu, jeho konstrukce je, i přes vyšší výšku, je staticky pevná. Umožňuje skrytý nástup ze zadu, může být opatřen střechou a je vhodný i pro dvě osoby. SCHMID (2006) jej považuje za téměř dokonalý.

RAHN (2008) označuje tento typ jako krytý žebřík s vnitřním výstupem. Podle autora vydrží tento posed déle než otevřené a čekaná je na něm mnohem příjemnější. Jednak je lovec chráněn před deštěm, dále je velkou výhodou, že se lovec při usedání nemusí otáčet. Také je vhodnější pro starší a méně pohyblivé lovce.

3.8.10 Posed z tyčoviny s bočním přístupem

Tento typ posedu popisuje RAHN (2008). Jedná se v podstatě o kazatelnu s vyloženými podpěrami, která má žebřík umístěný na boku. Autor se domnívá, že posed z tyčoviny zapadá lépe do krajiny než posed z prken. Pro jeho stavbu doporučuje, vyjma hranolů a prken použít dřevo z douglasek.

3.8.11 Žebřík ke stromu z tyčoviny

RAHN (2008) na rozdíl od Schmida (2006) doporučuje tento typ posedu. Podle něho žebříky dobře splývají s krajinou, zejména pokud stojí na okraji lesa, který lemuje louku nebo pole. Po ztmavnutí dřeva již není na větší vzdálenost téměř vidět. Jako přednost uvádí i rychlou a snadnou výrobu, která není ani finančně náročná a plně postačuje v honitbě s menšími druhy lovné zvěře. Uvádí, že žebříky lze snadno přenášet a přemísťovat do míst, kde zvěř působí škody na polích. Nevýhodou je, že větší žebříky nelze přemístit bez pomoci druhého. U žebříků vyrobených z hranolů doporučuje natření konzervačním přípravkem. Dále také doporučuje upevnit žebřík ke stromu pomocí pružných pásků.

3.8.12 Kazatelna pro lov nátlačkou

Nátlačkou se loví především černá zvěř a škodná (WOLF a kol. 1977). Jedná se o způsob společného lovů, kterým se dnes loví téměř jen nedospělá černá zvěř, lišky a některá holá zvěř. V oborách se tento způsob lovů příliš nepoužívá. Na rozdíl od nůžkových posedu (SCHMID 2006) podlaha kazatelny poskytuje větší volnost pohybu. Což lovec ocení. Tyto posedy se také často převážejí na přívěsu a tak by neměly být vyšší než dva metry.

Obr. č. 9: Kazatelna pro lov nátlačkou.

3.8.13 Kazatelna s vyloženými podpěrami

Kazatelny mají oproti posedům velkou výhodu v tom, že mají pevnou plošinu. Prostor kazatelny je oproti vnějšímu prostoru opláštěn. Opláštění může mít různou podobu, od jednoduchých maskovacích sítí až po dvouplášťové (sendvičové panely), které izolují vnitřek. Možné jsou všechny mezistupně mezi úplně otevřenou a zcela uzavřenou kazatelnou (SCHMID 2006). Vyložené podpěry zajíšťují velkou stabilitu i u velmi vysokých posedů. Podle Schmid (2006) sice nejsou příliš pěkné, ale ze statického hlediska velmi praktické. Nevýhodou tohoto posedu je nemožnost jej zvednout ze země a postavit naráz do svislé polohy. Vždy je potřeba vyzvednout příslušnou část konstrukce a pak jí zajistit podpěrami.

3.8.14 Kazatelna s průběžnými stojinami

U tohoto typu posedu je potřeba věnovat velkou pozornost pevnému spojení se zemí. Podle Schmidha (2006) to platí především pro svislé stojiny, ale i pro šikmé, dole od sebe roztažené stojiny, protože jejich rozepření nemůže být tak široké jako u dvoukřídlého posedu s podstavcem. Dobrého spojení se zemí lze dosáhnout i pomocí upevnění na ocelové úhelníky, zapuštěné do dostatečně těžkých betonových základů. Použít se dají i šroubovací kotvy, které nelze použít na příliš kamenitém podloží nebo půdě silně prorostlé kořeny.

Obr. č. 10: Kazatelna s průběžnými stojinami, delší dobu nepoužívaná. Původně byla postavená na vyvýšeném místě, ale okolí výsadba borovice již kazatelnu přerostla.

3.8.15 Kazatelna s vnitřním nástupem ze zadu

Jedná se o typ kazatelny, která využívá podobné konstrukce jako u nůžkového posedu. Výhodou tohoto typu je podle Schmida (2006) skutečnost, že žebřík je kryt střechou kazatelny a dále skutečnost, že výstup na kazatelnu může být bezhlavný. Podlaha je umístěna pouze v přední části před sedátkem a sedátko je zvedací, stejně jako u nůžkových posedů. Ochrana žebříku před deštěm a sněhem výrazně zvyšuje jeho bezpečnost při jeho používání. Umístění žebříku uvnitř konstrukce má i výhodu snažší manipulace při přemísťování posedu. Kazatelnu lze postavit na vhodném místě, např. poblíž domu a pak jí přemístit na stanoviště. Pro přemístění doporučuje SCHMID (2006) použít čelní nakladač. Dále doporučuje pro zajištění nízké kazatelny jen zatlučené kůly jako zemní kotvy, popřípadě dodatečné podpěry umístěné zepředu nebo ze zadu.

3.8.16 Kazatelna s podstavcem

U typické kazatelny s podstavcem se většinou nejprve smontuje podstavec a pak se na něj postaví kazatelna jako nástavec. Podle Schmida (2006) přicházejí v úvahu nesčetné varianty, a to jak podstavce, tak především kazatelny. Dále autor popisuje nejčastěji používaný způsob, který se skládá s dole rozšířeného podstavce zpevněného diagonálními výztuhami, z žebříku přistavenému vzadu k podstavci a z nástavce kazatelny s pultovou střechou a se sklápěcím sedátkem.

3.8.17 Kazatelna s žebříkovým podstavcem, přenosná

Využívají se především tam, kde není možné postavit posed natrvalo. Autorem této přenosné kazatelny je SCHMID (2006), který jí doporučuje využívat po celý rok. Kazatelna je umístěna na žebříkovém podstavci.

3.8.18 Kazatelna uzavřená

Jedná se o kazatelnu vybavenou okny a dveřmi, která je umístěna na dvoudílné konstrukci s podstavcem s nástavbou (SCHMID 2006). Autorův návrh je zajímavý například tím, že dveře se otvírají dovnitř. Důvodem je dostatečná ochrana i při nejhorším počasí a bezpečnost lovce. Existují i různé varianty střechy, nejčastěji se používá sedlová nebo pultová. Totéž platí pro podlahu, která je buď spojená s podstavcem a nebo s nástavcem, s plošinou před dveřmi nebo bez ní. Liší se velikostí, staví se i kazatelny s možností přespání. Dále i podle podstavce, kde mohou být stojiny kolmé nebo šikmé.

RAHN (2015) popisuje uzavřenou kazatelnu jako zařízení, které je vhodné pro lov za studených měsíčních nocí, k čekání na lišku nebo na divočáky, nebo také u říjišť

a dalších výjimečně zajímavých míst. V praxi jsou právě uzavřené kazatelny uvnitř izolovány pomocí koberců či jiné izolační vrstvy, tak aby se uvnitř udrželo teplo. Kromě tepelné izolace se jedná i o izolaci zvukovou. Tyto kazatelny jsou stavěny s otevíracími okénky.

Autor také zmiňuje pojízdné pozorovatelny, které se dají rychle přemístit a dnes patří neodmyslitelně do honitby. Umožňuje zařízení přemístit do míst, kde zvěř působí škodu nebo i na říjiště. Ke stavbě pojízdné pozorovatelny se doporučuje použít jakýkoliv přívěsný vozík, který má v pořádku osu.

Obr. č. 11: Uzavřená kazatelna

3.8.19 Záštita

Jedná se o přirozený nebo uměle vytvořený kryt pro lovce před zvěří (WOLF a kol. 1977). Přirozenou záštítou může být živý plot. Tato možnost se využívá i v oborách podél loveckých chodníků. Umělá záštita se utváří buď zapichováním delších větví do země v místech, kde se lovec zdržuje nebo jako celistvá zástěna, kterou často tvoří kostra z latí pokrytá větvičkami nebo rákosem. Záštity se nejčastěji používají v bažantnicích nebo u rybníků při lově kachen. HROMAS a ROTSCHEIN (1986) uvádějí, že záštita se používá i k lově spárkaté zvěře. Uvádí také, že do záštity jsou vyříznuty okénka k pozorování zvěře a lze k ní umístit i sedátko. RAHN (2008) uvádí, že pevné záštity se vyplatí jen na loukách, pasekách, v širokých průsečích, u širokých cest, tedy tam, kde vegetace zůstává dlouhou dobu nízká a umožňuje lovci dobrý rozhled po ploše. Autor také zmiňuje, že jejich nevýhodou je to, že lovec střílí téměř v rovině a má relativně malé zorné pole. Při umísťování záštity je třeba dbát na to, jak vypadá pole výstřelu, tedy kam dopadne střela, abychom předešli zranění.

3.8.20 Odchylová zařízení pro zvěř

V každé oboře by mělo být odchylové zařízení pro spárkatou zvěř. Využívá se v případě prodeje či výměny živé zvěře, ale i ke značkování nebo vyšetření na možné nákazy či nemoci. Výměny živé zvěře slouží k osvěžení krve v jiné oboře. Hell (2004) popisuje odchylové zařízení jako ohradu kruhového nebo oválného půdorysu, která musí být bez ostrých a pravých úhlů, která je vybavena padací nebo sklápěcí vstupní bránou. Přičemž na straně ohrady jsou umístěny alespoň dva nálevkovitě se zužující záběhy, kterým jsou přistaveny transportní bedny a odchytové klece. Rozměry těchto beden či klecí musí odpovídat druhu zvěře, tak aby odchycený jedinec mohl buď pohodlně stát nebo ležet. Dále by neměly chybět otvory pro výměnu vzduchu. RAKUŠAN (1979) uvádí, že záběh by měl mít více dílů, tak aby v případě, že vnikne do záběhu více jedinců, bylo možné nepotřebné jedince vypustit postranními dvířky. Podle Kokeše (KOKEŠ 1974) je odchylové zařízení přibližně 10 metrů dlouhé, široké 6,5 metru a výška ohrady se pohybuje v rozmezí 2,8 až 3 metry (dle druhu zvěře). O transportních bednách se zmiňuje RAKUŠAN (1979), že jsou uvnitř čalouněny. ČERVENÝ (2004) uvádí, že odchylová zařízení zůstávají trvale otevřená a zvěř se přikrmuje atraktivními krmivy. S odchylem se začíná až, když si zvěř na ohradu zvykne a naučí se chodit dovnitř. Dále uvádí, že padací bránu je nevhodnější ovládat z blízké pozorovatelny, kde čeká obsluha, která počká, až je v ohradě dostatečný počet kusů a když nehrozí, že vrata spadnou na kus, který je právě pod nimi.

4. Obora Slavice

4.1 Popis sledovaného území

Obora patří k nejstarším oborám v České republice. Její vznik je datován do 2. poloviny 18. století, kdy byla založena knížetem Janem Adamem Auerspergem. K oplocení a k vytvoření oborního chovu došlo v roce 1760. Před začátkem 2. světové války měla obora rozlohu 1183 hektarů. Krátce po konci války byla její severní část zrušena a rozloha se zmenšila přibližně na polovinu (STEHLÍKOVÁ a ŠTĚPÁN 2014). V letech 1965 až 1993 byla obora vyhrazenou honitbou ministerstva vodního a lesního hospodářství. V restitucích došlo k navrácení některých pozemků původním majitelům a část luk a pastvin u obce Trpišov a Šiškovice byla vyplacena. Po roce 1993 spravovala oboru LS Nasavrky a LS Slatiňany. Obora je majetkem státního podniku Lesy ČR a v nájmu jí má společnost Perdix s.r.o. se sídlem v Táboře (JANOVSKÝ 2013). Pronájem končí 3. 10. 2022. Nájemné na rok je 417 300 kč /rok.

Současná rozloha obory je 535 hektarů. Slouží k chovu jelení zvěře. V současné době se v oboře nachází 120 ks jelení zvěře. V oboře se uskutečňují poplatkové lovy. Vstup do areálu obory je zakázán v období od 1.9 do 31.1. a od 1.4. do 30.6. Výjimku mají pouze veřejné cesty.

Údaje o pozemcích obory:

Lesní půda – 442 ha

Zemědělská půda – 65 ha

Vodní plocha – 17 ha

Ostatní plocha – 11 ha

Celkem – 535 ha

4.2 Přírodní podmínky

Obora se nachází v Železných horách severně od obce Trpišov (okr. Chrudim). Jméno získala podle malé osady Slavice (část obce Licibořice), která se nachází poblíž jihozápadní hranice obory. Většina plochy obory se nachází na katastru Licibořice, menší část zasahuje na katastr Trpišov. Rozkládá se na, k severu mírně ukloněné plošině, kterou na jihu a východě ohraničuje údolí řeky Chrudimky. Většinu plochy obory tvoří lesní půda (442 ha), dále se zde nacházejí louky a pastviny. Významnou součástí

obory jsou rybníky, jejichž rozloha je celkem 17 hektarů (PAČES 2008). Důležitým krajinným prvkem jsou staré, převážně dubové aleje. Většina starých alejí a také duby na hrázích rybníků jsou dnes chráněny jako evropsky významná lokalita (EVL) Slavická obora. Dále se na území obory nachází jeden památný strom – smrk ztepilý a jedno maloplošné chráněné území – přírodní památka Boušovka.

4.3 Geologie a geomorfologie

Geologické podloží tvoří horniny Nasavrckého masivu. Geomorfologicky je součástí Českého masivu, celku Železné hory, podcelku Sečská vrchovina. Rozkládá se na mírných, k severu ukloněných svazcích, které přecházejí do členité sníženiny s rybníky. Plocha obory je dovodňována potoky, které zde pramení a napájí místní rybníky. Jedná se o přítoky Slavického potoka, který odtéká z obory severovýchodním směrem a severovýchodně od obce Trpišov se vlévá do potoka Okrouhlice, který je přítokem Chrudimky. Chrudimka sice obtéká oboru podél jižní a východní hranice, ale samotnou oborou neprotéká. Výškové rozpětí je 435 - 375 m. Nejvyšším bodem je místo, kde se nachází oborní brána vedoucí do osady Slavice. Nejnižším je místo s oborní branou na severním okraji, poblíž obce Trpišov.

4.4 Klimatické podmínky

Území obory patří podle Quitta (QUITT 1971) do klimaticky mírně teplé oblasti (MT 10). Tato oblast se vyznačuje dlouhým teplým a suchým létem a krátkou, mírně teplou a velmi suchou zimou s krátkým trváním sněhové pokryvky. Přechodné období je krátké s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem. Zima je krátká, mírně teplá s krátkým trváním sněhové pokryvky.

4.5 Vegetace

Lesní porosty jsou dnes tvořeny převážně jehličnany. Převažuje smrk ztepilý a borovice lesní. Porosty smrku se v posledních letech potýkají s nepříznivými důsledky sucha a následným napadením kůrovcem. Z listnáčů se zde vyskytuje především dub letní, habr obecný, bříza bělokorá a na vlhkých a podmáčených místech olše lepkavá. Podle potenciální mapy vegetace (NEUHÄUSLOVÁ a kol. 1998) by zde původní lesy byly tvořeny bukovými a/nebo jedlovými doubravami (as. *Luzulo albidae-Quercetum petraea*, as. *Abieti-Quercetum*). Převážně tedy listnatými lesy, kde se na vlhčích místech vyskytuje příměs jedle bělokoré (*Abies alba*) a na sušších místech zase borovicí lesní (*Pinus sylvestris*).

5. Metodika

Údaje, které jsem potřeboval k vypracování praktické části mé bakalářské práce jsem získával pomocí terénních průzkumů v oboře a díky konzultacím s oborníkem. Důležitou informací bylo zjistit počet mysliveckých zařízení a staveb. Prošel jsem celou oborou, a to nejdůležitější místa, která mi doporučil oborník.

Kontroloval jsem jejich technický stav, umístění a vzhled v krajině. Dále byla zjištěna jejich poloha, která byla zaznamenána do mapy obory. Průzkum v oboře byl možný kdykoli po domluvě s oborníkem. Veškeré informace týkající se obory mi byly poskytovány formou konzultace s oborníkem. Terénní průzkumy byly prováděny v jarních měsících. Dále jsem provedl fotodokumentaci zařízení.

Obr. č. 12: Poloha obory Slavice, Zdroj: www.mapy.cz

6. Výsledky

6.1 Oborní plot

Oborní plot je dřevěný a jeho délka je 11,5 km. Plot je vyroben z dřevěných podélných latí a betonových kolíků. Plot se kontroluje jednou týdně za normálního počasí, pokud je vítr, tak probíhá kontrola ihned a v případě déle trvajícího větrného počasí i častěji.

Oborní brány jsou kovové, pouze jedna je dřevěná. Celkový počet je sedm bran. Brány se nachází směr Křižanovice, Vyhlídka, Krkanka, Práčov, Trpišov a Myšiny. Poslední jmenovaná je jediná dřevěná. Záskoky jsou tři a záběhy v oboře se nenacházejí.

Obr. č. 13: Mapa s vyznačením polohy obory Slavice , Zdroj: www.uhul.cz

6.2 Myslivecké stavby a zařízení

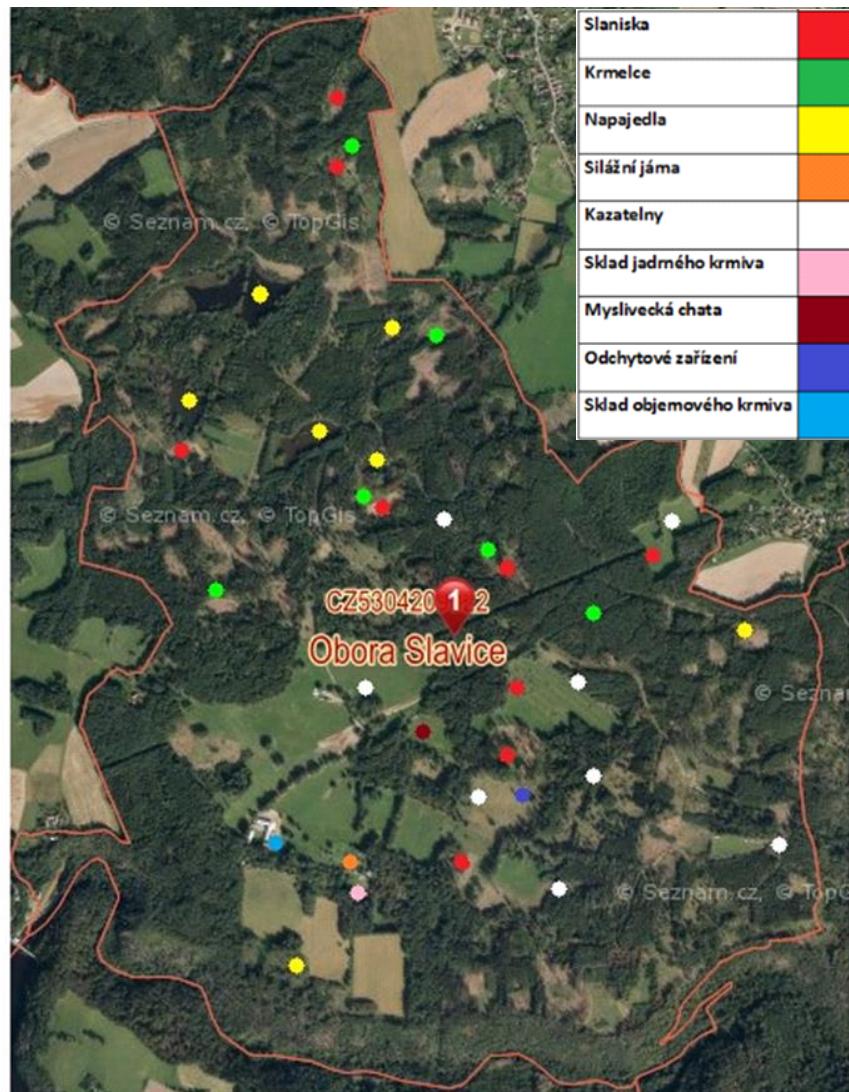
Počty a druhy mysliveckých zařízení nalezených během terénního šetření v oboře byly shrnuty do následující tabulky č. 1. Počet hektarů pro jednotlivé typy mysliveckých zařízení byly shrnuty v tabulce č. 2.

Tabulka č. 1: Druhy a počty mysliveckých staveb a zařízení v oboře Slavice

Druh	ks
Slanisko	6
Krmelec	6
Napajedlo	7
Silážní jáma	1
Kazatelna	8
Stodola na seno	1
Sklad na obilí	1
Myslivecká chata	1
Odchyťové zařízení	1

Tabulka č. 2: Počet ha na daný typ mysliveckých staveb a zařízení v oboře Slavice

	Slanisko	Krmelec	Napajedlo	Silážní jáma	Kazatelna	Posed
Počet ha/ks	28	53	77	1	67	89

Obr. č. 14: Mapa obory Slavice se zákresem mysliveckých zařízení. Zdroj: www.uhul.cz

6.3 Navržená opatření

V průběhu terénních šetření v oboře Slavice jsem nenašel žádné poškozené a nevyhovující zařízení. Všechna zařízení jsou v pořádku a funkční. V případě poškození zařízení bych navrhoval jeho rychlou opravu nebo celkovou výměnu. Dále by bylo vhodné zařízení pravidelně kontrolovat, aby bylo v dobrém a bezpečném stavu.

7. Diskuze

Oborní chovy lze porovnat podle jejich výměry, vlastnického práva, technické vybavenosti (tj. podle počtu jednotlivých mysliveckých staveb a zařízení) a podle počtu hektarů na jednu stavbu daného zařízení.

Oboru Slavice mohu porovnat s oborou Janovice. Ta se nachází jihozápadně od stejnojmenné obce v okrese Chrudim. Obě obory jsou od sebe vzdáleny asi 8 km vzdušnou čarou. Obě se nacházejí v severních svazích Železných hor. Výškové rozpětí Obory Janovice je 350 – 496 m (Obora Slavice 375 – 435 m). Její výměra je 622 hektarů (Obora Slavice 535 ha). V oboře se chová jelení a mufloní zvěř. Jedná se tedy o velmi podobné obory.

Z vlastnického hlediska obě vlastní Lesy ČR a pronajímá je. Nájemcem Obory Janovice je od roku 2021 společnost Zámek Koloděje s.r.o. Právě z podmínek zveřejněných v rámci výběrového řízení lze zjistit jaká a kolik mysliveckých staveb a zařízení se v této oboře nacházejí (<https://lesycr.cz/honitba/obora-janovice/>). Z těchto podkladů lze zjistit, že v Oboře Janovice se nachází 24 kazatelem, 22 posedů, 11 krmelců, 25 slanisek a 8 záskoků. Dále se v oboře nacházejí 3 seníky, 2 sila, 2 samokrmítka, 7 odchytových zařízení, 1 mobilní lapák. Celkový počet je 110 různých mysliveckých zařízení a staveb. V Oboře Slavice je celkem 32 různých mysliveckých zařízení a staveb. Při porovnání počtu hektarů na 1 ks daného typu mysliveckého zařízení je u doporučeného počtu krmelců, slanisek, kazatelen a posedů lepší situace v Oboře Janovice. V této oboře připadá jedno slanisko na 25 hektarů, jeden krmelec na 11 hektarů, jedna kazatelna na 24 hektarů a jeden posed na 22 hektarů. Obě obory splňují doporučený počet hektarů na 1 ks mysliveckého zařízení daného typu podle závazně platné metodiky (Lesprojekt 1988).

8. Závěr

Při zpracování literární rešerše mé bakalářské práce jsem vycházel z literárních zdrojů, které popisují obory, myslivecké stavby a zařízení. Dalším zdrojem informací byly konzultace s oborníkem.

Vyhodobil jsem popis mysliveckých staveb a zařízení ve sledované oboře. Tyto stavby jsem zaznamenal do mapy obory. Dále jsem zjistil umístění a počty těchto staveb a zařízení. Byl zhodnocen jejich technický stav, kde nebyly zjištěny žádné nedostatky ohrožující zvěř nebo bezpečnost osob. V oboře byla provedena fotodokumentace.

Závěrem bych rád doporučil všem oborníkům kontrolovat technický stav mysliveckých zařízení, ale mé doporučení by bylo zbytečné, protože oborníci se svědomitě starají o veškerá zařízení a bezpečnost zvěře a osob.

9. Seznam použité literatury

ČERVENÝ Jaroslav: Encyklopedie myslivosti. 2004, Praha, ISBN 80 - 7181 - 901 - 8.

HELL Pavel: Nová příručka myslivce do kapsy. 2004, Bratislava. ISBN 80 - 07 - 01303 - 2.

HUSÁK František., LOCHMAN Josef., WOLF Robert.: Daněk, sika, jelenec. 1986, Praha.

HROMAS Josef (2007): Chov zvěře ve volnosti a v oborách. Myslivost 2007, vol., no. 8 (cit. 8.3. 2021), dostupné z www: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2007/Srpen---2007/Chov-zvere-ve-volnosti-a-v-oborach>, ISSN

HROMAS Josef , HANZAL Vladimír a Jaromír KOVÁŘÍK. Velká myslivecká encyklopédie. 2007, České Budějovice. ISBN 978 – 80- 900593-0-6.

HROMAS Josef a Jiří ROTSCHEIN: Myslivecká zařízení v honitbách. 1986. České Budějovice.

JANOVSKÝ, Ivan: Vzpomínky na Slavice a okolí. 2013. Manuscript.

KOKEŠ Otakar: Myslivecká zařízení v honitbách. 1974, Praha. 164 p.

LESPROJEKT: Obory pro chov spárkaté zvěře – Typizační směrnice. 1988, Brandýs nad Labem.

MOTTL Stanislav.: Mufloní zvěř. 1970, Praha.

LOCHMAN Josef, KOTRLÝ Alois., HROMAS Josef. Dutorohá zvěř. 1979, Praha.

NEUHÄUSLOVÁ Z. a kol. : Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. 1998, Praha.

QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti ČSR, Studia Geographica 16, ČSAV Brno.

PAČES, Dalibor. Oborní chovy v Pardubickém kraji II. Svět myslivosti. 2008, roč. 9, č. 3. str. 39.

RAKUŠAN Ctirad: Základy myslivosti. 1979, Praha, 352 p.

RAHN Jörg: Děláme si sami myslivecká zařízení. 2015, Vimperk, 121 p., ISBN 978-80-7433-128-2.

SCHMID Anton. Posedy. 2006, Praha, 127 p., ISBN 80-247-1531-7.

SLAVÍK Bohumil (eds.): Květena České republiky 6. 2000, Praha, 770 p. ISBN 80 - 200 - 0306 - 1.

STEHLÍKOVÁ Jana, ŠTĚPÁN Luděk: Nasavrcké panství a slatiňanští Auerspergové. Utváření sídelní krajiny. 2014, Slatiňany, 129 p. ISBN 978 – 80 – 260 – 6258 - 5.

TUMA. David.: Zlatý věk obor. Z historie obornictví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. 2018, Plzeň, 236 p. ISBN 978 – 80 – 850035 – 53 - 7.

VACH Miloslav. a kol.: Vývoj myslivosti a lovectví v českých zemích. 2010, Brno, 551 p., ISBN 978 – 80 – 901775 – 6 - 7.

WANDEL Gerold: Myslivecká zařízení v honitbách svépomocí. 2007, Praha, 296 p., ISBN 978-80-247-2050-0.

WOLF Robert. , CHROUST Miloslav., KOKEŠ Otakar., LOCHMAN Josef.: Naše obory, 1976, Praha. 253 p.

WOLF Robert a kol.: ABC Myslivosti. 1977, Praha, 279 p.

Vyhláška č. 491/2002 Sb. o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd.

Vyhláška č. 553/2004 Sb., o podmínkách, vzoru a bližších pokynech vypracování plánu mysliveckého hospodaření v honitbě.

Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb.

Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) č. 183/ 2006 Sb.

Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/ 1992 Sb.